

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 74
§ 37

18.02.2013
25.02.2013

Lausuntopyyntö kuntarakennelakiluonnoksesta

82/0/10/2013

KHALL § 74
18.2.2013

Valtiovarainministeriö pyytää kunnilta lausuntoa luonnoksesta (14.11.2012) kuntarakennelaiksi 7.3.2013 mennessä.

Kuntarakennelakiluonnos on valmisteltu hallituksen linjausten pohjalta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä kuntajakolakia, ja samalla lain nimike muutettaisiin sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelaiksi. Lakiin lisättäisiin säännökset kuntien selvitysvelvollisuudesta, selvityisperusteista ja niistä poikkeamisesta sekä muutettaisiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan kielilain muuttamista eräiltä osin.

Lausuntopyyntö on oheismateriaalina ja lausunto liitteenä nro 8/2013.

KAUPUNGINJOHTAJA: Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se antaa liitteen nro 8/2013 mukaisen lausunnon luonnoksesta kuntarakennelaiksi.

KAUPUNGINHALLITUS: Hyväksyttiin.

KVALT § 37
25.2.2013

Lausuntopyyntö on oheismateriaalina ja lausunto liitteenä nro 4/2013.

KAUPUNGINVALTUUSTO: Keskustelun aikana Tarja Koutonen esitti keskustan valtuustoryhmän esityksenä, että lausunnon kohta 4. 'Valtioneuvoston toimivalta' muutetaan muotoon:

"Pääsääntöisesti kuntajakomuutokset tulee tehdä vapaaehtoisesti kuntien kesken. Kuitenkin Valtioneuvostolla tulee olla päätösvalta ratkaistaessa kuntajakoa erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien osalta. Samoin tilanteissa, joissa alueen kehittyminen edellyttää muutoksia kuntajaossa."

Terttu Alanen esitti, että kohdan 4. viimeinen lause "Samoin päätösvalta tulisi olla valtioneuvostolla tilanteissa, joissa alueen kehittyminen edellyttää muutoksia kuntajaossa." jätetään pois lausunnosta.

Karoliina Nevalainen/kokoomuksen valtuustoryhmä kannatti Tarja Koutosen tekemää esitystä.

Juha Liukkonen ja Markus Jaatinen kannattivat Terttu Alasen tekemää esitystä.

Kaupunginhallitus	§ 74	18.02.2013
Kaupunginvaltuusto	§ 37	25.02.2013

Eero Kippola/sos.dem. valtuustoryhmä oli kaupunginhallituksen ehdotuksen kannalla.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeavia kannatettuja esityksiä, niistä on äänestettävä ehdottaen kädennostoäänestystä. Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä ensin olivat vastakkain Tarja Koutosen esitys (JAA) ja Terttu Alasen esitys (EI). Suoritettussa äänestyksessä Tarja Koutosen esitys sai 24 ääntä ja Terttu Alasen esitys 9 ääntä, tyhjiä 2.

Seuraavaksi äänestyksessä olivat vastakkain kaupunginhallituksen pohjaehdotus (JAA) ja Tarja Koutosen esitys (EI). Suoritettussa äänestyksessä kaupunginhallituksen esitys sai 7 ääntä, Tarja Koutosen esitys 27 ääntä, tyhjiä 1.

Puheenjohtaja totesi Tarja Koutosen/keskustan valtuustoryhmän esityksen tulleen hyväksytyksi, liite nro 4/2013.

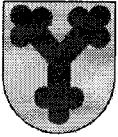
Terttu Alanen ja Markus Jaatinen jättivät päätökseen seuraavan eriävän mielipiteen:

"Jätän eriävän mielipiteen seuraavaan valtuuston asiakohtaan:
37 § Lausuntopyyntö kuntarakennelakiluonnoksesta, kohta 4: Valtioneuvoston toimivalta. En hyväksy, että päätösvalta on valtioneuvostolla tilanteissa, joissa alueen kehittyminen edellyttää muutoksia kuntajaossa."

Otteen oikeaksi todistaa Ylivieskassa 27.2.2013

Pöytäkirjanpitäjä

Maritta Piili
kaupunginsihteeri

25.2.2013

Lausuntopyyntö kuntarakennelakiluonnoksesta VM162:00/2011

1. Yleistä

Ylivieska kaupunki on aikaisemmassa lausunnossaan keväällä 2012 kunnallishallinnon rakennetyöryhmän raportista tuonut esille myönteisen kantansa kuntaliitoksiin. Kannanotossa todettiin myös, ettei mahdollinen kuntaliitos saa kuitenkaan asettaa esteitä Ylivieskan ja sen seudun kehittymiselle. Lausunnossa edellytettiin myös kasvavan kunnan aseman turvaamista uudessa valtiosuusjärjestelmässä. Kunta- ja palvelurakenteen uudistamisen tarpeen nähdään liittyvän erityisesti koko alueen huoltosuhteen heikkenemiseen.

Esitys rakennelaiksi perustuu pääsääntöisesti oikeansuuntaisiin lähtökohtiin. Tällaisia perusteita ovat mm. työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne sekä talousperusteet yleisellä tasolla. Luonnoksessa ei ole kuitenkaan huomioitu esimerkiksi kasvukuntien erityistä asemaa alueensa keskuksina; jokainen kunta tarvitsee selkeän ja vetovoimaisen keskustajaman.

2. Selvitysvelvollisuudesta, selvitysperusteista ja selvitysvelvollisuuden sisältö

Ylivieskan kaupunki toteaa, että sen työpaikkaomavaraisuus on 104,8 ja, että naapurikunnista korkein pendelöinti -% on 22. Edelleen Ylivieskalla ja sitä ympäröivillä kunnilla ei ole sellaista yhteistä yhdyskuntarakennetta, joka erityisesti edellyttäisi lakiluonnoksen tarkoittamalla tavalla kuntarakenteen muutosta. Alue on kuitenkin selvästi yhteistä työssäkäynti- ja asiointialuetta tavalla, jota lakiluonnos ei tunnista.

Taluspusterusteista Ylivieska täyttää viisi kuudesta; vuosikate on ollut positiivinen vuosina 2006 – 2012. Taluspusterusteiden asetannassa tulisi ottaa huomioon myös konsernitason tunnusluvut. Nyt kuntakohtaiset tavat järjestää toimintaa eri tavoin asettaa kunnat epätasa-arvoiseen asemaan arvioitaessa taluspusterusteiden täyttymistä.

3. Määräajat ja menettelyt

Hyvän ja onnistuneen kuntaliitosprosessin läpiviemiseen arvioidaan tarvittavan vähintään kaksi kalenterivuotta. Määräajoissa ei ole otettu riittävästi huomioon näitä käytännön sanelemia reunaehtoja. Huolelliselle lainsäädäntötyölle ja onnistuneiden kuntaliitosprosessien läpiviemiselle esitetty aikataulu on liian tiukka.

4. Valtioneuvoston toimivalta

Pääsääntöisesti kuntajakomuutokset tulee tehdä vapaaehtoisesti kuntien kesken. Kuitenkin valtioneuvostolla tulee olla päätösvalta ratkaistaessa kuntajako erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien osalta. Samoin tilanteissa, joissa alueen kehittyminen edellyttää muutoksia kuntajaossa.

5. Yhdistymisavustusten ehdot ja määrä

Yhdistymisavustukset ovat oikeansuuntainen toimenpide pyrittäessä edistämään vapaaehtoisia kuntaliitoksia. Yhdistymisavustusten määrän osalta Ylivieskan kaupunki toteaa, että ne ovat kuitenkin riittämättömät kannustamaan kuntien yhdistymiseen.

6. Sosiaali- ja terveystoimen palvelut

Ylivieskan kaupunki on yhdessä Haapaveden ja Oulaisten kaupunkien kanssa esittänyt muille Oulun Eteläisen ja Raahen alueen kunnille (yhteensä noin 120.000 asukasta) nykyistä laajemman sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen rakentamista. Tavoitteena on vähintään 50.000 asukkaan yhteistoiminta-alue.